

[Stegger Nielsen.]

det med indtil 35 000 Kr., naar Reservefonden gik ned under dette Beløb. Det vil altsaa sige, at i adskillige Aar klarede det kongelige Teater sig selv, kun med Støtte af det forholdsvis beskedne Statstilskud. Men i Aarene derefter forandrede Billedets Karakter sig fuldstændig. Nødvendige Lønforbedringer i Forbindelse med Krigstidens og Efterkrigstidens højere Udgiftstal sprængte ganske de økonomiske Rammer, og denne, vi kan sige sørgelige, Udvikling kulminerede i Aarene efter 1920, da Teatrets Underskud et Par Aar stærkt nærmede sig det svimlende Tal af 2 Mill. Kr. om Aaret. Teatret maatte da skaffe sig Penge ad anden Vej til Supplering af det Statstilskud, hvis Størrelse jeg lige har nævnt. Det faste Tilskud fra Staten plus Teatrets egne Indtægter slog ikke mere til, og det blev Staten, som maatte træde til gennem den Anvisning, som Loven af 1903 faktisk gav, og som har vist sig at blive i ikke ringe Grad skæbnesvanger, nemlig gennem Forstrækningssystemet; det vil sige, man gik over til midlertidige Tilskud, Tilskud, som snarest skulde tilbagebetales. Men Forholdene blev jo desværre ikke saaledes, at der indtraadte gunstigere Tilstande for Nationalscenen. Statskassens aarlige Forstrækninger gik efterhaanden over til at blive aarlige Driftstilskud, uden at Udgifterne var bevilget paa normal Maade, nemlig paa Finansloven. Denne Udvikling var meget uheldig, og den var ikke mindst uheldig for Teatret selv og Teatrets gode Renommé.

I Bemærkningerne til Lovforslaget, som det blev fremsat i det høje Folketing, kritiseres dette Forhold ogsaa, og jeg maa give denne Kritik Medhold i nogen Maade. Det var forkert, at man efter 1911 blev staaende ved den faste Tilskudsform, der var beregnet efter Forholdene omkring 1903. Tilskuddet burde efter de ændrede økonomiske Forhold i vort Land være revideret og ført op i Overensstemmelse med Tidens økonomiske Konjunkturer. Jeg siger det var en Fejl, at det ikke skete, og det bør man lære af, saa man ikke ved de fremtidige Ordninger af Teatret gør Fortidens Fejl om igen.

Ved at syse med Teatrets Historie kan man ikke undgaa at lægge Mærke til en Plan, som jeg dog ikke skal komme nærmere ind paa, en meget dyr Plan, der var fremme i 1918, men som ikke blev vedtaget. I 1923 købte Staten saa de to Ejendomme henne ved det kongelige Teater, og Grundlaget herfor var den Plan, som blev vedtaget i Samlingen 1927—28 under Venstres Rege-

ring: Dobbeltsceneplanen. Der har staaet megen Gny og Kritik om denne Plan, ikke om selve Dobbeltsceneprojektet, tror jeg dog at kunne sige, men mere om den rent arkitektoniske Side af Planen. Det var imidlertid klart, at Gennemførelsen af Dobbeltscenedriften paa det kongelige Teater maatte nødvendiggøre en Nyordning af Teatrets Forhold, og denne Nyordning er det da, der i Lovforslags Form foreligger til første Behandling i det høje Ting i Dag.

Den højtærede Undervisningsminister foreslaar en særlig Institution med Navnet „Dobbeltscenen“ oprettet med en egen Kapital, en egen Bestyrelse og med det Formaal at drive det kongelige Teater. Til denne Institution henlægges der af Statskassen en Kapital paa 1 Mill. Kr., og der ydes et aarligt Driftstilskud af Staten paa 750 000 Kr. Det ligger omtrent paa det halve af det, Underskuddet udgør i Øjeblikket. I det første Aar efter Lovforslagets Vedtagelse skal Driftstilskuddet dog ligge 100 000 Kr. højere. Den nye Institution, som altsaa foreslaas kaldt „Dobbeltscenen“, bliver et selvstændigt Retssubjekt og kan ikke ved sine Dispositioner paadrage Statskassen nogen økonomisk Forpligtelse. Herigennem søger man at hæve den Forbindelse mellem Staten og Teaterdriften, som gennem de mange Aar — det tror jeg ogsaa, den Udvikling, jeg her har givet, viser — har vist sig at være uheldig.

Jeg ser, at man i det høje Folketing har drøftet selve Navnet „Dobbeltscenen“. Jeg finder ogsaa, at det Navn er uheldigt, men een Ting er at finde noget uheldigt, et andet selv at foreslaa noget, der er bedre. Jeg vil haabe, det maa kunne lykkes at finde et bedre Navn end „Dobbeltscenen“. Det er jo muligt, det kan ske, det kan jo forsøges, om Landstinget skulde være saa heldigt der at kunne yde en Indsats. Den nye Institution, „Dobbeltscenen“, som vi foreløbig er nødt til at kalde den, faar det kongelige Teaters Bygninger med tilhørende Inventar overladt for fem Aar ad Gangen, og saa længe „Dobbeltscenen“ har Bygningerne, drives Teatret for Institutionens Regning og Risiko, og alle Udgifter bæres af „Dobbeltscenen“.

Lovforslagets vigtigste Bestemmelser findes i §§ 5, 6, 7 og 8. § 10 er Formaaalsparagraffen, den er enslydende med den gamle Paragraf.

I § 5, der saa at sige er det springende Punkt i hele Lovforslaget, staar der:

„Teatret ledes af en Teaterchef, der udnævnes og afskediges af Ministeren.